

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

9. An occultari aut simulari possit Pontificem Romanum esse caput
Ecclesiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

ultimo iudicio; sed quoad eos qui credituri erant, ibi non terminatam.

Quoad ultimum S. Basilii quod adversarii valde magnificant, Resp. quod non laudetur à S. Gregorio quasi occultarit rem consubstantialitatis Filii, sed quia non utebatur illo vocabulo à quo aliqui malè intelligentes abhorrebant, uti ipse sanctus Gregorius ibi fatetur: *Qua eorum insidias, inquit, ut eluderet Basilius, aliis quidem vocibus è Scriptura petitis, testimoniisque minimè dubiis, eandem vim habentibus, necessariisque argumentis adversarios ita comprimebat ut nullo modo repugnare atque in contrarium niti possent.* Cujus Consilium probat Baronius ad annum 371. ubi dicit: *Ex SS. Patrum Hilarii, Augustini, aliorumque sententiâ firmatum est, haudquaquam confessionem illam fidei dicendam fuisse hæreticam, in quâ divinitas filii cum Patre equalis, aliis vocibus, quibus & Arriana hæresis condemnaretur, haberetur expressa, etiamsi in Concilio Niceno nomen consubstantialis esset silentio prætermisum.*

ARTICULUS IX.

An occultari aut simulari possit Pontificem Romanum esse caput Ecclesie.

Hic est lapis scandali omnibus hæreticis in quo licet in multis ab invicem magis

gis dissentiant, quàm à fide Catholica; in
tamen omnes conveniunt.

Et ideo facilius erit in quibuscumque
mysteriis hæreticos convincere, quàm in
solo: quod inde provenit quòd tam in commu-
nibus colloquiis, quàm in publicis concio-
nis, nihil magis impugnetur quàm prima-
tus unius capituli Ecclesiæ Romani Pontificis
quia tot ab ipsâ pueritiâ in omnibus prædi-
cationibus calumnias contra ipsum audiunt quæ
esset Antichristus, plus ab illo articulo abhor-
rent, quàm ab omnibus aliis.

Non desunt ideo qui putent in hac materia
dissimulari posse 1. Quia hoc in symbolo
Apostolorum non exprimitur, quod tam
fecisse debuissent Apostoli, ut videtur, si
explicitè credere esse necessarium. Nihil
tamen habetur in symbolo Apostolico, quæ
Credo in unam S. Ecclesiam Catholicam.

2. Tametsi hic articulus credendus sit, non
tamen est de necessitate mediæ ad salutem,
proinde pro tempore & loco dissimulari possit
sicut confessio fidei, licet semper obliget
non tamen pro semper, sed solum in certis cir-
cumstantiis, v. g. in quibus agitur honor Dei
& proximi utilitas. Uti postea dicitur.

3. Non est necesse ut explicitè quis credat
primatum summi Pontificis, sufficit enim
quod credat in unam sanctam Ecclesiam Ca-
tholicam: ergo occultari potest sive simulari
quod visibile caput Ecclesiæ sit summus Pontifex

S II. DE FIDE INTERNA. 83

ex Romanus. Prob consequentia quia per hoc quod quis credat sanctam Ecclesiam Catholicam, implicite etiam credit summum Pontificem.

Tandem etiam: Quia fieri potest quod convertendus invincibiliter ignoret primatum Summi Pontificis, si de ipso nihil unquam audierit, tunc vero hoc non credendo non erit haereticus, nec etiam peccabit, ergo relinqui poterit in illa ignorantia, si timeatur quod propositio illius articuli conversionem retardabit aut impediet.

Dicendum tamen conformiter ad praedicta, nihil curandum esse quod Catechumenus abhorreat ab illo articulo, & inde timeatur quod propter illum solum se non convertet. Omnia enim illa proponi debent Catechumeno (qui & in illis debet instrui) quae credenda sunt, ad faciendam perfectam fidei confessionem seu protestationem primatus autem Summi Pontificis explicitè & expressè in protestatione fidei continetur.

Necessitas verò dicti articuli ex hoc potest colligi, quia impossibile est explicitè credere veram Ecclesiam, nisi credatur etiam ipsius caput visibile quod est Pontifex. Tum etiam quia Ecclesia per suum caput est proxima regula proponens credenda, ad quam fideles in illis quae de fide dubia sunt debent recurrere.

Tandem etiam; nisi fideles credant unum visibile caput Ecclesiae praesse, non possunt
ipsum

ipsius legibus & præceptis obedire, ad omnia c
tamen illi qui convertuntur, se debent pron faciend
tos exhibere. tametsi t

Contra quæ nihil faciunt objecta arg natur, a
menta. Non primum: quia cum symbolo fide alio
Apostolorum sit breve compendium crede dissimula
dorum, proponendo unam sanctam Ecclesie tum Pon
Catholicam, sufficienter etiam caput ipi cium Ec
censetur includi: sicut enim ipsa est visibil hil magi
præter invisibile caput, quod est Christus, fidei abj
necesse quod etiam visibile caput habeat rint, exc
terris, quod est summus Pontifex. dulitate

Ad secundum, fateor quod fides de visibi stus Do
capite Ecclesie non sit absolutè necessaria Nec r
cessitate mediæ, in illis tamen circumstanti contra i
est necessaria ad veram conversionem: lic nistroru
enim non sit necesse semper illum articulu bus ace
credere, nunquam tamen licitum est discre Pontific
dere seu negare, quod fieret in nostro casu quam u
quamdiu enim non erat conversus ad fidem sæviant
discredebat illi articulo de visibili capite Ec ovibus v
clesie, & ideo censebitur in eodem errore amover
permanere, quamdiu expressè non objurat etiam h
aut saltem contrarium profiteretur, quod fiet lum ab
non posset, nisi à Missionario ipsum instru Pontific
ente hoc ipsi expressè proponeretur. Et sic stum d
patet etiam ad 3. ciant &

Ad Ultimum, fateor quod quamdiu quis Pontifi
laborat invincibili ignorantia istius veritatis, Cathol
propter hoc non erit hæreticus, sed ignorantia culus i
illa debet ab instructore tolli, qui debet docere nibus i
omnia

omnia quæ ad perfectè credendum, & ad faciendam fidei professionem requiruntur; tametsi timeatur quod si ille articulus proponatur, alter non credet, sed potius etiam à fide aliorum resiliet; hoc ipse sibi imputet, dissimulare autem seu occultare tunc primum Pontificis, cederet in magnum præjudicium Ecclesiæ, præcipuè in illis locis ubi nihil magis impugnatur, ut tanto tutius jugum fidei abjiciant. Postquam verò instructi fuerint, excusationem non habebunt in sua incredulitate, propter quam rationem etiam Christus Dominus signa & miracula patrabat.

Nec refert quod à pueritia adeo imbuantur contra istum articulum per prædicationes Ministrorum, qui ferè in singulis suis concionibus acerrimè debachantur contra Summum Pontificem, quod non ob alium finem faciunt quàm ut amoto capite facilius in membra deserviant; aut uti in fabula, lupus hâc arte cum ovibus voluit pacisci, si à se Pastorem & canem amoverent, ut ita tutò ipsas invaderet. Sic etiam hæretici pseudoministri, rudem populum ab ipsa pueritia ab Ecclesiæ capite Summo Pontifice nituntur absterrere, quasi Antichristum depingendo, ut etiam insipida ipsis faciant & suspecta quæ à Sacerdotibus à Summo Pontifice missis, pro ipsorum instructione de Catholica fide proponuntur. Ac proinde articulus iste tanto magis debet prædicari, & omnibus inculcari, quanto crebrius & indignius
contra-

86 TRACTATUS II.

contrarium à pseudo-ministris, veris lupis in ovina pelle, declamatur.

Id quod diximus de hoc articulo capituli Ecclesiae, similiter dicendum est de aliquibus aliis, v.g. quod extra Ecclesiam non sit salus, quod multi ægerrimè admittunt; quibus durum videtur parentes suos & amicos in Calvinismo vel Lutherismo mortuos, esse damnatos. Cum his & similibus prudenter agendum est, ut supra diximus, ut paulatim instruantur prius in articulis à quibus non adeo abhorrent, & ita sensim procedendo ad alios, non curando si propter veritatem sibi invisam instructionem non admittant. Instructor enim facit suum officium plantando, & rigando, incrementum autem petendum est à Domino.

TRAC-